

Sygn. akt II AKz 907/18

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SA Wojciech Kopczyński

przy udziale Prokuratora Prokuratury Regionalnej w Katowicach Marty Irzyńskiej

po rozpoznaniu w sprawie przeciwko **R. S. (S.)**

oskarżonemu o przestępstwo z art. 286 § 1 kk i inne

zażalenia wniesionego przez Prokuratora Rejonowego w Będzinie

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 19 października 2018 r., sygn. akt XVI K 144/18

w przedmiocie zwrotu sprawy prokuratorowi celem uzupełnienia braków postępowania przygotowawczego

na podstawie art. 437 § 1 kpk

p o s t a n a w i a:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 października 2018 r., sygn. akt XVI K 144/18 Sąd Okręgowy w Katowicach na mocy art. 344a § 1 kpk przekazał sprawę oskarżonego R. S. Prokuratorowi Rejonowemu w Będzinie w celu uzupełnienia śledztwa.

Zażalenie na to postanowienie wniósł prokurator zarzucając obrazę przepisu art. 344a § 1 kpk mającą wpływ na treść orzeczenia, a polegającą na niezasadnym przyjęciu przez sąd, iż w niniejszej sprawie zachodzą istotne braki postępowania przygotowawczego, skutkujące koniecznością jego uzupełnienia poprzez przeprowadzenie czynności zaznajomienia podejrzanego i jego obrońcy z materiałami śledztwa, a uzupełnienie tych braków przez sąd spowodowałoby znaczne trudności.

Stawiając ten zarzut oskarżyciel publiczny wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Katowicach celem jej merytorycznego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie prokuratora nie zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać trzeba, że niekwestionowana pozostaje prawidłowość orzeczenia w przedmiocie zwrotu sprawy prokuratorowi w celu uzupełnienia śledztwa w oparciu o art. 344a § 1 kpk z uwagi na brak prawidłowego przeprowadzenia czynności związanych z końcowym zaznajomieniem podejrzanego i jego obrońcy z materiałami postępowania w trybie art. 321 kpk. Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie stanowiskiem gwarancyjny charakter uprawnień zawartych w w/w przepisie powoduje, że muszą być one wykonane na określonym etapie postępowania, a więc uchybienie z tym związane nie może być konwalidowane poprzez wykonanie zbliżonych do nich rodzajowo czynności na innym etapie postępowania.

Co więcej, w przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy w Katowicach wydał już w dniu 20 lipca 2018 r. postanowienie w przedmiocie jej przekazania prokuratorowi celem uzupełnienia śledztwa z uwagi na tożsame przesłanki będące podstawą obecnie zaskarżonego orzeczenia z dnia 19 października 2018 r. (tj. brak prawidłowego przeprowadzenia czynności związanych z końcowym zaznajomieniem podejrzanego i jego obrońcy z materiałami postępowania).

Jak wynika z akt sprawy, oskarżyciel publiczny po przeprowadzeniu czynności mających na celu uzupełnienie tych braków ponownie wniósł akt oskarżenia do sądu, omyłkowo nie dołączając dokumentów w postaci m.in. zawiadomień skierowanych do R. S. i jego obrońcy o terminie końcowego zaznajomienia z materiałami postępowania wraz ze zwrotnymi potwierdzeniami odbioru (k. 1034) - co poskutkowało wydaniem ponownego orzeczenia o zwrocie sprawy prokuratorowi.

Niezależnie od powyższego podkreślenia wymaga, że czynności uregulowane w art. 321 kpk ponownie nie zostały przeprowadzone przez prokuratora w prawidłowy sposób, co musi skutkować utrzymaniem w mocy zaskarżonego postanowienia. Po myśli art. 321 § 2 kpk termin zaznajomienia podejrzanego z materiałami postępowania powinien być tak wyznaczony, aby od daty doręczenia zawiadomienia o nim podejrzanemu i jego obrońcy upłynęło co najmniej 7 dni. Z treści tego przepisu wynika, że konieczne jest prawidłowe zawiadomienie o terminie omawianej czynności zarówno podejrzanego jak i jego obrońcy. Tymczasem wprowadził obrońca odebrał zawiadomienie o czynności planowanej na dzień 24 sierpnia 2018 r. w dniu 17 sierpnia 2018 r. (k. 1036), to jednakże R. S. odebrał je dopiero w dniu 27 sierpnia 2018 r. (k. 1038).

Sąd Apelacyjny ma na uwadze, że zgodnie z treścią zapisku urzędowego (k. 1039) pracownik prokuratury podejmował w dniach 8 i 9 sierpnia 2018 r. próby telefonicznego kontaktu z R. S., jednakże nie odbierał on połączeń (pozostawiono wiadomość na poczcie głosowej). Niemniej jednak taki sposób zawiadomienia, dopuszczalny w trybie art. 137 kpk w wypadkach niecierpiących zwłoki nie może zostać uznany za prawidłowy w przypadku informowania o terminie czynności końcowego zaznajomienia z materiałami śledztwa.

Odnosząc się do treści zażalenia, w którym skarżący powołuje się na stanowisko Sądu Apelacyjnego w Katowicach wyrażone w postanowieniu z dnia 9 sierpnia 2017 r., sygn. akt II AKz 507/17, zgodnie z którym nie sposób uznać, aby pełna bezczynność oskarżonego i jego obrońcy w podejmowaniu działań związanych z obroną, w tym także poprzez zapoznanie się z materiałami śledztwa, mogła uzasadnić dalsze przedłużenie czasu trwania postępowania, w szczególności poprzez dokonanie przekazania sprawy w celu uzupełnienia śledztwa w trybie art. 344a § 1 i § 2 kpk wskazać należy, że zostało ono wydane na tle odmiennego stanu faktycznego. W sprawie tej bowiem podejrzanemu doręczono w dniu 29 maja 2017 r. (w trybie tzw. doręczenia pośredniego, tj. do rąk dorosłego domownika) zawiadomienie o terminie końcowego zaznajomienia z materiałami postępowania planowym na dzień 14 czerwca 2017 r., a więc wymogi zawarte w art. 321 § 2 kpk zostały zachowane.

Stwierdzając więc, że ponowny zwrot sprawy prokuratorowi okazał się zasadny zaskarżone orzeczenie należało utrzymać w mocy. Prokurator winien wyznaczyć termin przeprowadzenia czynności związanych z końcowym zaznajomieniem z materiałami postępowania w taki sposób, aby możliwe było prawidłowe zawiadomienie o nim zarówno podejrzanego jak i jego obrońcy (przy uwzględnieniu regulacji związanych z tzw. doręczeniem zastępczym, która przewiduje konieczność upływu określonego czasu celem uznania pisma za doręczone).

ZARZĄDZENIE

- o treści postanowienia zawiadomić oskarżonego R. S. i jego obrońcę oraz Prokuraturę Rejonową w Będzinie,
- akta sprawy zwrócić.

Katowice, dnia 13 listopada 2018 r.